

LÜKSEMBURG BİLDİRGESİ

Avrupa Birliği'nde erkek ve kadın ölümlerine yol açan en büyük etken, kalp ve damar hastalıklarıdır. Kalp ve damar hastalıklarından ölen kadınların sayısı, tüm kanser türlerinden ölen kadınların toplam sayısından daha çoktur. Üstelik Üye Devletler'in her birinde ve birbirleriyle aralarında kalp ve damar hastalıkları konusunda büyük farklılıklar ve eşitsizlikler vardır. Bazı AB ülkelerinde kalp ve damar hastalıklarından ölüm oranları azalmaktadır ama kalp ve damar hastalıklarıyla yaşayan kadın ve erkek sayısı sürekli artmaktadır, üstelik bunların çoğu önlenemez niteliktedir.

Bugün, 29 Haziran 2005'te, AB Kalp Sağlığı Konferansı'na katılan bizler (AB Üyesi Devletlerin Sağlık Bakanlıkları, Avrupa Kardiyoloji Derneği, Ulusal Kardiyoloji Dernekleri, Avrupa Kalp Ağı, Ulusal Kalp Vakıfları ve UEMS Kardiyoloji Bölümü'nden gelen temsilciler) şu konularda görüş birliğine vardık:

1. Kalp Sağlığı Konusunda Avrupa Konseyi Kararları'nın¹ önemini ve bu kararları uygulamaya koyma zorunluluğunu tekrar vurguluyoruz.
2. Kalp ve damar hastalıklarının yükünü azaltmak için, yaşam tarzını değiştirmeye yönelik girişimlere öncelik vermek üzere, gerekli önlemler her Üye Devlet tarafından ele alınmalıdır. Kronik akciğer hastalığı, diyabet, osteoporoz ve kanser gibi bulaşıcı olmayan diğer hastalıklar üzerinde de olumlu etkileri bulunan aşağıdaki önlemlerin alınması için birlikte çalışmaya karar verdik:
  - a. Avrupa toplumlarının, kalp ve damar sağlığı ile ilgili şu konulardaki farkındalığını yükseltmek:
    - Tütün kullanımını bırakmak (0)
    - Yeterince egzersiz yapmak (günde en az 30 dakika, haftada en az 5 gün)
    - Sağlıklı besinleri tercih etmek
    - Fazla kilolardan sakınmak
    - Kan basıncı (140/90'ın altı)
    - Kolesterol (200 mg/dl'den az)

Bu konular, "Avrupa Kalp Sağlığı Numarası" olarak özetlenebilir:

0-30-5-140-90

- b. Her Avrupalının bu konularda başarılı olmasına yardım edecek stratejiler geliştirip uygulamak.
  - c. Bu konularda doğru davranışlara yaşamın olabildiğince erken dönemlerinde başlamanın önemini kavramak.
  - d. Yukarıda belirtilen konuları (tütün, kan basıncı vb) daha ileri koruma ve bakımı hedefleyen ulusal programların başarı göstergesi olarak kullanmak.
3. Bugün itibariyle, etkili bir uygulama süreci oluşturabilmek için aşağıdaki etkenlerin zorunlu olduğunu saptadık. Bu etkenler, bugün paylaştığımız ve tartıştığımız deneyimlerimize dayanarak belirlenmiştir:

- a. Sağlık bakım profesyonelleri, sivil toplum örgütleri, hükümetler ve kamu sağlığı yetkilileri arasında birleşik, güçlü ve kararlı bir ortaklık kurulması şarttır.
  - b. Şu kesimlerin tümünü sürece katmak ve harekete geçirmek şarttır:
    - Dünya Sağlık Örgütü (WHO)
    - Aynı hedefleri paylaşan ortak tıbbi örgütler
    - Tarım, ulaşım, çevre, sosyal politikalar, eğitim ve benzeri konularda politika üreten kurumlar
    - Hasta örgütleri, genel nüfusun bilinçlendirilmesi için çalışan örgütler, Avrupa Kalp Ağı gibi konuyla ilgili vakıflar
    - Basın ve yayın kuruluşları
    - İlgili sanayi sektörleri (tarım, besin, ilaç vb)
    - Üniversiteler
    - Yerel yönetimler
  - c. Bireylerin ve toplumların kalp ve damar risk düzeylerini düşürmek için, her ülkenin özel koşullarına uyarlanmış, olgulara dayalı araçların daha da geliştirilmesi şarttır.
4. Tüm Avrupa'da kalp ve damar koruma ve bakımının geliştirilmesini istediğimiz konusunda birleştik ve bu nedenle, bu konferansı her ülkede geniş kapsamlı bir eylem planı hazırlanmasını sağlayacak önemli bir yeni adım olarak görüyoruz. Bugün gerçekleştirilen temaslar, ulusal görev ekiplerinin oluşturulmasını ya da böyle bir planın daha da geliştirilmesini kolaylaştırmalıdır.
  5. Sağlam kalpli bir Avrupa genel çerçevesi içinde Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin onayladığı etkinliklerin sürdürülmesinin gerekliliğini tekrar vurguluyoruz.
  6. 2006'da hep birlikte bu alanda gelişme sağlamayı ve bir Avrupa Kalp Sağlığı Belgesi oluşturmak için çalışmayı amaçlıyoruz.

Avrupa Birliği

Sağlık ve Tüketici Koruma Genel Müdürlüğü

Avrupa Birliği Konseyi Lüksemburg Başkanlığı

Avrupa Kardiyoloji Derneği

(TC Sağlık Bakanlığı ve Türk Kardiyoloji Derneği de bu toplantıya katılmış ve bu belgenin hazırlanmasına katkıda bulunarak Lüksemburg Bidirgesi'ni imzalamıştır.)